

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl
From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Fri 4/24/2020 3:44:40 PM
Subject: Doorst: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek
Received: Fri 4/24/2020 3:44:40 PM
[Advies grondslag.docx](#)

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Datum: 24 april 2020 om 16:40:47 CEST
Aan: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: RE: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek

Hallo (10)(2e)

De zienswijze in de mail van de (10)(2e) van vrijdag 17 april 2020 hebben (10)(2e) (10)(2e) en ik besproken en wij komen tot een ander standpunt met betrekking tot de grondslag in dit specifieke geval. Zie bijlage.

Uiteraard horen we graag hoe daarover gedacht wordt

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

RIVM Centrum Infectieziektebestrijding.

RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

(10)(2e) | Jurist publieke gezondheid
 Centrum Infectieziektebestrijding | (T) (10)(2e) | (M) +31 (10)(2e)
 Postbus 1, 3720 BA Bilthoven | kamer (10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: vrijdag 17 april 2020 12:33
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: FW: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek

Fyi

Sorry dat je niet ben gekopieerd

From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: vrijdag 17 april 2020 12:33
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>, (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek

Hi (10)(2e),

Dank voor dit heldere advies!

Ik ben het met je eens dat wij duidelijke noodzaak moeten kunnen aantonen voor het gebruik van de gegevens over gezondheid om het gestelde doel te kunnen bereiken.

@ (10)(2e) zou jij alvast je licht kunnen laten schijnen hierover. Zie ook laatste paragraaf mail (10)(2e): Om gebruik te kunnen maken van de uitzondering dat geen toestemming benodigd is voor het gebruik van bijzondere gegevens moeten wij een helder verhaal hebben dat de gegevens over gezondheid absoluut benodigd zijn voor het bereiken van het gestelde doel. En dat wij dit doel dus niet op een andere wijze kunnen bereiken.

Ik bel je ook even om eea toe te lichten.

Gr.
(10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Sent: vrijdag 17 april 2020 11:57
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek

Beste allen,

Bijgaand mijn reactie.

Let wel, uitgaande dat zoals aangegeven 'Het doel van het onderzoek is gericht is op het bieden van ondersteuning voor de ontwikkeling van effectief beleid en goede communicatie voor de bestrijding van de infectieziekte covid-19. Het doel van het onderzoek is gericht is op het bieden van ondersteuning voor de ontwikkeling van effectief beleid en goede communicatie voor de bestrijding van de infectieziekte covid-19.' Dit onderzoek **zuiver** ten doel staat ten behoeve van beleidskeuze van het ministerie in het kader van de aanpak infectieziekten en de huidige corona situatie in het bijzonder.

Het volgende:

Gelet op voorgaande uitgaande. Bezieet mijn inziens de grondslag in:

Art. 6 lid 1 c AVG; de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Met ten aanzien van art. 6 lid 3 AVG vereisten invulling ten aanzien van bedoelde verwerking is vastgesteld bij Unierecht betreffende art.3 Wet op het RIVM en art. 6c Wpg (Wet publieke gezondheid) waarin taak RIVM mb.t. infectieziektenbestrijding opgenomen staat. Met die verplichting dat aan de vereiste randvoorwaarden in art. 6c Wpg voldaan wordt. En in combinatie met art. 9 lid 2, i AVG wat betreft doorbreking van verbod van de verwerking van bijzondere persoonsgegevens-gezondheidsgegevens.

Zie hieronder de wetteksten waarna verwezen wordt.

Kortom, grondslag is te vinden in art. 6 lid c AVG en art 9, lid 2 i AVG en art. 6c Wpg en art3 Wet op het RIVM (deze laatste twee t.a.v. vereisten op grond van unirecht. Dit betekent dat mijn inziens geen toestemming vereist is.

Echter onderstaande tekst geeft geen duidelijke onderbouwing wat het inhoudelijke doel van de enquête is ten opzichte van het beleidsdoel en de onderbouwing waarom bijzondere persoonsgegevens als gezondheid gegevens gebruikt moeten worden. Met andere woorden hoe verhoudt het hoofddoel (en welke is dit precies?) zich met gebruik van deze bijzondere persoonsgegevens. Hierover dient een kristal heldere onderbouwing van de doelmatigheid van deze gegevens door het RIVM ingeschat te worden.

Mochten er vragen zijn, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
(10)(2e)
WVS

Bijlage: wetteksten

Wet op het RIVM
Geldend van 19-03-2020 t/m heden

Artikel 3

1. Het RIVM heeft, onverminderd het bepaalde bij of krachtens andere wetten, tot taak:
 - a. monitoring, surveillance en onderzoek te verrichten dat is gericht op ondersteuning van de beleidsontwikkeling, de beleidsuitvoering, de bewaking van de veiligheid en de uitoefening van toezicht op het gebied van de volksgezondheid en het milieu;
 - b. periodiek te rapporteren over de toestand en de toekomstige ontwikkeling van de volksgezondheid en het milieu;
 - c. de landelijke aansturing en begeleiding uit te voeren van preventieprogramma's die bij besluit van Onze Minister zijn vastgesteld;
 - d. deel te nemen aan internationale samenwerkingsverbanden en onderzoek en daarbij inhoudelijk coördinerend op te treden wanneer dit voor de uitvoering van de taken, bedoeld in de onderdelen a tot en met c, wenselijk is;
 - e. andere door Onze Minister op te dragen werkzaamheden uit te voeren.
2. Het RIVM kan in overeenstemming met Onze Minister andere taken dan die, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, alsmede andere werkzaamheden dan die, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, verrichten indien dat uit oogpunt van algemeen belang nuttig is te achten. De kosten van zodanig onderzoek of zodanige werkzaamheden brengt het RIVM in rekening bij degene, in wiens opdracht het onderzoek of de werkzaamheden worden verricht.
3. Voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de in het eerste lid, onderdeel e, bedoelde taak, is het RIVM bevoegd tot verwerking van gegevens over gezondheid als bedoeld in artikel 4, onderdeel 15 van de Algemene verordening gegevensbescherming en is het RIVM verwerkingsverantwoordelijke als bedoeld in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming. Deze gegevens worden alleen verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht.

Wet publieke gezondheid

Geldend van 19-03-2020 t/m heden

Artikel 6c

1. Het RIVM heeft, onverminderd het bepaalde bij of krachtens andere wetten, tot taak om namens Onze Minister werkzaamheden te verrichten bij de bestrijding van infectieziekten.
2. Het RIVM verwerkt de persoonsgegevens waaronder gegevens over gezondheid als bedoeld in artikel 4, onderdeel 15 van de Algemene verordening gegevensbescherming die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taak, bedoeld in het eerste lid.
3. Het RIVM verwerkt op grond van het eerste lid slechts persoonsgegevens indien daarop pseudonimisering als bedoeld in artikel 4, onderdeel 5 van de Algemene verordening gegevensbescherming, is toegepast en vervolgens onafgebroken is gecontinueerd.
4. Artikel 21, eerste lid, tweede volzin, van de Algemene verordening gegevensbescherming is bij de verwerking door het RIVM niet van toepassing.
5. Voor zover het voor het RIVM noodzakelijk is om voor de taakuitvoering gebruik te maken van een referentielaboratorium zijn het tweede tot en met vierde lid van overeenkomstige toepassing op het referentielaboratorium.

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: donderdag 16 april 2020 17:23

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Onderwerp: grondslag voor nieuw spoed covid-19 onderzoek

Hallo (10)(2e)

Zoals besproken bijgaand de casus betreffende een nieuw covid-19 onderzoek wat wordt uitgevoerd in samenwerking tussen RIVM en de GGD waarop wij helaas op zeer korte termijn een antwoord moeten formuleren.

Kortgezegd gaat het om de keuze voor de rechtsgrond. En dan met name of onze argumentatie dat wij de keuze

voor de grondslag wettelijke taak in lijn met artikel 3 RIVM staande kunnen houden. Gezien de voor de hand liggende praktische voordelen van deze grondslag boven de grondslag toestemming willen wij dit heel graag onderzoeken.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door middel van een enquête die wordt verstuurd aan bestaand panel deelnemers van de GGD. Het doel van het onderzoek is gericht is op het bieden van ondersteuning voor de ontwikkeling van effectief beleid en goede communicatie voor de bestrijding van de infectieziekte covid-19.

Voor dit doel worden de volgende persoonsgegevens verwerkt:

- Opvattingen ten aanzien van de maatregelen en communicatie voor de bestrijding coronavirus
- Gegevens over gezondheid en symptomen **wat is hier de relatie/doelmatigheid met het bovenliggende doel van het onderzoek?**
- De invloed van de coronacrisis op het welzijn
- Algemene kenmerken zoals geslacht opleiding, gezinssamenstelling, postcode (uitsluitend de cijfers benodigd voor de GGD regio-indeling onderzocht wordt wat dit exact inhoudt)

Het beschreven doel sluit mijns inziens aan bij de wettelijke taak zoals vermeld in artikel 3 RIVM die kort samengevat als volgt is opgenomen: "Het verrichten van onderzoek dat gericht is op ondersteuning van de beleidsontwikkeling op het terrein van de volksgezondheid."

Echter met name de gegevens over de gezondheid en symptomen zijn uiteraard aan te merken als bijzondere persoonsgegevens. Om deze reden reddden wij het wellicht niet met de grondslag wettelijke taak alleen, en is toch toestemming vereist. Immers indien bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt dient tevens voldaan te worden aan de volgende vier voorwaarden van artikel 24 UAVG:

- de verwerking noodzakelijk is met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, eerste lid, van de AVG;
- het onderzoek, bedoeld in onderdeel a, een algemeen belang dient;
- het vragen van uitdrukkelijke toestemming onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost; en
- bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad.

Hoewel mijns inziens wordt voldaan aan het eerste, derde en vierde onderdeel, is het derde onderdeel "onevenredige inspanning" mogelijk problematisch maar ik denk alvast aan volgende overwegingen waarom dit eventueel geen onoverkomelijk probleem hoeft te zijn.

1. Het doel van het onderzoek lijkt naadloos aan te sluiten bij de wettelijke taak van het RIVM.
2. het team heeft bevestigd dat rechtsreeks herleidbare contactgegevens strikt gescheiden worden opgeslagen van de "anonieme" antwoorden op de vragen. De contactgegevens liggen bij verwerker R2E die de enquêtes faciliteert. De koppeling tussen de contactgegevens en de onderzoeksgegevens worden door R2E verzorgd door een gecodeerde koppeling zodat bij noodzaak opvolging enquête de deelnemers kunnen worden bereikt. Zodoende is dus direct in het proces sprake van pseudonimisatie.
3. De vraag kan worden gesteld of de gegevens over de gezondheid en symptomen puur op zichzelf beschouwd überhaupt zijn aan te merken als persoonsgegevens. Zonder koppeling naar de contactgegevens zal dit hoogstwaarschijnlijk niet het geval zijn.
4. Voor wat betreft bescherming persoonsgegevens en te nemen waarborgen zoals vereist bij het vierde onderdeel, kan worden bevestigd dat de organisatie verantwoordelijk voor de uitvoering van de enquête en opslag van de aan de hand daarvan verkregen resultaten (R2E) passende organisatorische maatregelen voor de bescherming van de gegevens toepast. Er is onder andere een ISO 27001 certificering, gegevens worden uitsluitend opgeslagen in Nederland en de partij kan encryptie van de gegevens bieden.
5. Wellicht kunnen wij als additionele voorwaarde inbrengen/expliciet maken dat deelnemers vragen die zij om wat voor reden dan ook onwenselijk vinden om te beantwoorden kunnen overslaan.

Graag bespreek ik met jou of jij ruimte ziet deze overwegingen te volgen.

Wederom hartelijk dank!

(10)(2e)

Met vriendelijke groet,

mr. (10)(2e) (10)(2e) | Privacy consultant

RIVM

Stafeenheid Finance, Compliance en Control (FCC)

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven

M: (10)(2e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*